

דף כב.

עין משפט א.ב.

י"ד סימן שעה סעיף ח

עין לעיל דף כא: עין משפט מ.ג.

עין משפט ג.

י"ד סימן שעה סעיף ב

ב. השולחים המת למדינה אחרת לקברו שם ואינם יודעים מתי יקבר, מתחילים למנות שבעה והשלושים מעת שיחזרו פניהם מללוות המת, וההולכים עמו מתחילין למנות רק מעת שנקבר. ואם גדול המשפחה הולך עמו גם הנמצאים במקום הפטירה אינם מתחילים למנות אלא משנקבר.

עין משפט ד.ה.

י"ד סימן שעה סעיף ח

עין לעיל דף כא: עין משפט מ.ג.

עין משפט ו.

י"ד סימן מו סעיף א

א. ניקבו מעיים הדקין טריפה ^ד אפי' ליחה סותמתן ^ה, אפי' דבוקה בהן שקשה להוציאה אלא ע"י הדחק. אבל אם חלב טהור ^י סותם כשרה ^ז, חוץ מקרום שעל הלב ^ח וחלב שעל גבי מעי הדבוק בפי הטבעת

ד. והיינו שניקבה נקב מפולש. וה"ה אם נתמסמסו הדקין אפי' בכל שהוא טריפה. כף החיים אות ב'.

ה. הוא הגלדה כצמר מבפנים וגוררין אותו בחוזק מהם. ב"י בשם רי"ו. וה"ה קרום שעלה שם אינו סותם. ש"ך ס"ק א'.

ו. דחלב טהור אדוק הוא מאוד והוי סתומא, מרש"י חולין דף מ"ט ע"ב. ותוס' שם ד"ה חלב טהור.

ה"ה בשר סותם כשרה. כ"כ הרמב"ם בפ"ו מה"ש הלכה י"ד, וש"ך ס"ק ד', והוא שהבשר הסותם שם מתולדתו. ש"ך שם. ומה שמהני סתימת חלב טהור או בשר דוקא בדבר שנקיבתו במשהו אבל בדבר שצריך שיעור לנקיבתו כגון בטחול אין מועיל סתימת חלב טהור או בשר. ש"ך ס"ק ג'.

ז. הוא טרפש הלב. ש"ך ס"ק ה'. והטעם לפי שבמקומות אלו החלב אינו מהודק טוב וכמו חלב טמא שאינו סותם. ש"ך ס"ק ד'.

ח. דעוף לא מצינו כנגדו בבהמה שהוא טמא. ש"ך ס"ק ז'. וגם בעוף בעינן השומן שבאותו אבר מתולדתו. כף החיים אות כ'.

ש"ע פ' שהם טהורים אינם סותמים. וחלב טמא אינו סותם.

א. ב. חלב חיה א"ע פ' שהוא טהור כל שכנגדו אסור בבהמה אינו סותם. והעוף כל שומן שלו סותם ט.

הגה: ואינו סותם אלא באותו אבר שהשומן דבוק בו בתולדתו, אבל אם סותם נקב של אבר אחר לא מקרי סתימה וטריפה.

עין משפט ז. יו"ד סימן שנו סעיף ב

ב. ב. הממהר להוציא מטת המת הרי זה משובח, אבל על אביו ועל אמו הרי זה מגונה, א"כ היה ערב שבת או ערב יו"ט או שהיו גשמים מזלפין על מטתו.

עין משפט ז. יו"ד סימן שפ סעיף כד

כד. כב. על אביו ואמו גם בדבר האבד ימעט בימי אבלו אפי' ע"י אחרים.

דף כב:

עין משפט א. יו"ד סימן שמ סעיף טז

טז. יט. על אביו ואמו חייב לחלוץ כתף כ והולך לפני המטה ל עד שיקבר, ואם הבן הוא אדם גדול ואין כבודו שיחלוץ כתף אין צריך לחלוץ.

ט. ממשנה חולין דף נ"ו. יצאו הדקין לחוץ ועודן בחוץ נשחטה ובדקו ולא ניקבו כשרה. כף החיים אות כ"א, ודלא כהחולקים. אם יצאו בני המעיים דרך בית הריעי טריפה לכו"ע, ועיין בכף החיים אות ל"ב. אבל הכרכשתא פשוט דכשרה. שם באות ל"ד. י. ועכשיו נהגו שגם באביו ואמו ממהרין ואין מחלקין בהם לשאר מתים, מבית הלל על השו"ע.

כ. שקורע בגדיו עד שנראה כתפו, כ"כ רש"י בסוף פ"ק דבב"ק.

ל. ודוקא לפני המטה, ב"י. ועיין בגאון.

עין משפט ב.

יו"ד סימן שם סעיף יז

ז. כ. כל הקורע על חכם שמת כיון שהחזירו פניהם מאחורי המטה יכול לתפור הקרע בתפירה בלתי שוה, והיינו שולל ומאחה למחר. ועל רבו מובהק שולל למחר ואינו מאחה לעולם.

ז. כא. על חכם חולץ כתף מימין ועל אב בי"ד של שמאל, ועל נשיא מכאן ומכאן, ועל אביו ואמו או רבו מובהק רצה של ימין רצה של שמאל או שניהם.

הגה: וי"א דבזה"ז לא נהגו לחלוץ כתף כלל וכן נוהגין.

עין משפט ג.

יו"ד סימן שצ סעיף ד

ה. ה. על כל המתים מגלח ומסתפר אחר ל' יום^מ אבל על אביו ואמו עד שיגערו בו חבריו.

הגה: ואין הרגל מועיל אם פגע בו קודם שיגערו בו חבריו.

ונוהגים בג' חודשים^נ, דשיעור גערה יש בה פלוגתא.

ונוהגים שאין מסתפרין על אב ואם י"ב חודש אם לא לצורך שהכביד עליו שערו או הולך בין העכו"ם.

עין משפט ד.ה.ו.

יו"ד סימן שיצא סעיף ב

ב. ב. על כל המתים נכנס לבית המשתה לאחר ל' יום^ס, ועל אביו ואמו לאחר י"ב חודש, ואם השנה מעוברת מותר לאחר י"ב חודש.

הגה: ותוך ל' יום אסור^ע לכל סעודת מצוה שבעולם אבל לפדיון הבן או סעודת ברית מילה מותר לאכול שם אפי' תוך שבעה ובלבד שלא יצא

מ. מברייתא שם דף כ"ב ע"ב.

נ. זה לשער הראש, אבל לשער זקן ל' יום. פ"ת ס"ק ד'. וכתב הברכי יוסף דאין הגערה מתירה אלא שיעור שיש בו כדי לגעור בו ואפי' שלא גערו בו בפועל. וגם גערה ביום השלשים מהני. שם.

ס. ברייתא שם דף כ"ב ע"ב.

ע. משמע אפי' בשאר קרובים, אבל הב"ח לא פירש כך. ש"ך ס"ק ג'.

מפתח ביתו.

ויש אוסרין בסעודת ברית מילה והמנהג שלא לאכול בשום סעודה כל י"ב חודש^פ אם זה מחוץ לביתו.

הגה: האבל שהוא בעל ברית או מוהל ילבש בגדי שבת עד לאחר המילה, ולאחר ל' מותר לו ליכנס לאכול שם אע"פ שאין המילה בביתו.

עין משפט ז.ז.ט.י.כ.ל. יו"ד סימן שמ סעיף ט.י.א.יב.

ט. יב. על כל המתים קורע טפה בבגד העליון^ז ודי בכך, אבל על אביו ואמו קורע כל בגדיו אפי' הוא לבוש עשרה בגדים עד שמגלה לבו, ואם לא קרע כל בגדיו לא יצא, וגוערין בו וכל זמן שאותו הבגד עליו אומרים לו קרע אפי' אחר ל' יום.

י. יג. פשט המנהג^ק שלא לקרוע בגד העליון שקורין הקאפה על שום מת אפי' על אביו ואמו, אבל יש לקרוע החולצה וגם הגופיה על אביו ואמו עד שמגלה לבו.

הגה: במדינות אלו אין נוהגין לקרוע בגד הזיעה ולא הסרבל העליון אבל שאר בגדיו קורע באביו ובאמו, ובשאר מתים אין קורעין הבגד העליון שהוא במקום הסרבל.

יא. יד. בין איש בין אשה חייבים בקריעה, אלא שהאשה קורעת בגד התחתון ומחזירתו לאחוריה^ר ואח"כ קורעת בגד העליון ומשאירה הקרע

פ. על אביו ועל אמו.

צ. ובדיעבד אם קרע התחתון יצא, כ"כ הכנה"ג על הטור באות י"א, ועיין ברע"א, דיש חולקים שלא יצא.

ורשאי לפשוט הבגד העליון שלובש אם חס עליו, וללבוש אחר לקריעה אף במת אביו. שם בכנה"ג אות ל"ב.

ק. כ"כ הסמ"ק והכל בו בשם ר"י. באר הגולה אות כ"ח.

ר. היינו במקום שצריכה קריעה על אב ואם, שצריכה לקרוע כל הבגדים ואז לא תקרע העליון תחילה כדי שלא תגלה לבה, ואע"ג שאין נוהגין לקרוע חלוק הזיעה, מ"מ כשתגלה החלוק ג"כ אין בזה צניעות והוי כמגלה לבה, כ"כ הב"ח, וע"כ תקרע האמצעי ותחזירהו לאחוריה ואח"כ תקרע העליון.

במקומו.

יב. טו. אם רצה להניח שפת הבגד שלמה קורע מהשפה ולמטה, ועל אביו ואמו צריך לקרוע כל השפה ^ש.

הגה: וי"א אף על שאר המתים צריך לקרוע השפה. וכן נוהגין.

עין משפט מ.ג. יו"ד סימן שמ סעיף טו

טז. על כל המתים יש לו לקרוע בפנים, שלא בפני אדם, לפיכך יש לו להכניס ידו בפנים, וקורע בצינעא. אבל על אביו (ואמו), אינו קורע אלא מבחוץ, בפני כל אדם.

עין משפט ס. יו"ד סימן שמ סעיף יד

יז. על אביו ואמו קורע ביד, אבל על שאר מתים רצה בכלי רצה ביד. יח. בא להחליף תוך השבעה מחליף ואינו קורע, אבל על אביו ואמו אם בא להחליף תוך שבעה קורע ^ח כל הבגדים שהוא מחליף ואינו מאחה לעולם.

הגה: על כל המתים יכול להחזיר הקרע לאחוריו, אבל על אביו ואמו לא מחזיר לאחוריו.

עין משפט ע. יו"ד סימן שמ סעיף יג

יט. על אביו ואמו קורע בפני כל אדם, אבל על שאר מתים קורע בפנים ^א שלא בפני כל אדם.

^ש. כדי שיהיו הקרעים מובדלים לשנים. באר הגולה.

^ת. היינו בחול אבל בשבת אף על אביו ואמו מחליף ואינו קורע, ואם אין לו להחליף מחזיר הקרע לאחוריו. ש"ך ס"ק כ"ג. ושם כתב דגם בשבת שמותר להחליף היינו בבגדים של חול אבל לא בבגדי שבת.

^א. ע"כ מכניס ידו בפנים וקורע בצינעא.

עין משפט פ.צ.

יו"ד סימן שם פעיף יז

ז. כ. כל הקורע על חכם שמת כיון שהחזירו פניהם מאחורי המטה יכול לתפור הקרע בתפירה בלתי שוה, והיינו שולל ומאחה למחר. ועל רבו מובהק שולל למחר ואינו מאחה לעולם.

ז. כא. על חכם חולץ כתף מימין ועל אב בי"ד של שמאל, ועל נשיא מכאן ומכאן, ועל אביו ואמו או רבו מובהק רצה של ימין רצה של שמאל או שניהם.

הגה: וי"א דבזה"ז לא נהגו לחלוץ כתף כלל וכן נוהגין.

עין משפט ק.ר.ש

יו"ד סימן שדמ פעיף יח

ז. יג. חכם שמת, בית מדרשו בטל שסופדין אותו כל שבעה, אבל שאר בתי מדרשות עוסקין בתורה אפי' בשעת ההספד. אב בית דין שמת, כל בתי מדרשות שבעיר בטלין.